

Asia: VN/30163/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston kulttuuripoliittiseksi selonteoksi

Visio

Kannatatteko kulttuuripoliittisen selonteon visiota?

Kyllä / En. Jos ette, kuvailkaa mahdolliset muutostarpeet.

-

Mahdolliset muutostarpeet.

-

Tavoitteet

Kannatatteko kulttuuripoliittisen selonteon neljää tavoitetta?

-

Jos vastasitte en, kuvailkaa tiiviisti mahdolliset muutostarpeet.

-

Toimenpide-ehdotukset

Tässä on lueteltu yhdeksän toimenpidekokonaisuutta. Mitkä raportin toimenpide-ehdotuksista ovat mielestänne kaikkein tärkeimmät ja kiireellisimmät toteuttaa? Valitse ensin haluamasi toimenpidekokonaisuus ja kirjoita sen jälkeen haluamasi toimenpide-ehdotukset alla olevaan tilaan. Valitse yhteensä enintään viisi (5).

-

Oma roolinne tulevassa toimeenpanossa

Millaisena näette oman tai edustamanne tahon roolin kulttuuripoliittisenselonteon toimeenpanossa?

-

Tiivistelmä näkemyksistänne

Tähän voitte kirjoittaa mahdolliset muut kulttuuripoliittista selontekoa koskevat huomionne.

Liikenne- ja viestintäministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon asiaan. Ministeriö pitää hyvänä tavoitetta kulttuurialan datalukutaitojen tukemisesta ja datan tuottamisen tapojen kehittämisestä, ja haluaa nostaa esille siihen olennaisesti liittyvää lainsäädäntöä ja suosituksia.

Datasäädöksen (EU) 2023/2854 mukaan '[d]atalukutaidolla tarkoitetaan taitoja, tietämystä ja ymmärtämystä, joiden avulla käyttäjät, kuluttajat ja yritykset, erityisesti tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvat pk-yritykset, voivat tulla tietoisiksi sellaisen datan mahdollisesta arvosta, jota ne tuottavat ja jakavat ja johon niillä on halua tarjota pääsy asiaankuuluvien oikeudellisten sääntöjen mukaisesti', minkä lisäksi '[d]atalukutaidon olisi mentävä työkaluihin ja teknologioihin liittyvää oppimista pidemmälle, ja sillä olisi pyrittävä voimaannuttamaan kansalaisia ja yrityksiä ja antamaan niille kyky hyötyä osallistavista ja oikeudenmukaisista datamarkkinoista.'

Liikenne- ja viestintäministeriö haluaa korostaa erityisesti sitä, että datasäädöksen mukaan toimivaltaisen viranomaisen vastuulla on datalukutaitoa edistävien välineiden ja toimenpiteiden käyttöön ottaminen asetuksen soveltamisalaan kuuluvien käyttäjien ja yksikköjen keskuudessa, sekä lisätä näiden tietoisuutta tämän asetuksen mukaisista oikeuksista ja velvoitteista. Ministeriö pyytää ottamaan tämän huomioon ja pohtimaan viranomaisten roolin esiin nostamista selonteossa vastuunjaon selkeyttämiseksi.

Datalukutaito sisältyy datasäädöksen lisäksi ainakin komission DigComp 2.2 -viitekehykseen, jossa se on yhtenä digitaalisen kompetenssin alueena, minkä lisäksi datalukutaito sisältyy Suomen digitaalisen kompassin tavoitteisiin. Datalukutaidon kehittäminen on myös laajalti osana YK:n Global Digital Compactin tavoitetta "digitaalisten kuilujen umpeen kuromisesta", sekä Espanjan EU:n puheenjohtajuuskaudella tehtyjä suosituksia digitaalisesta koulutuksesta.

Kaikki edellä mainittu huomioon ottaen Liikenne- ja viestintäministeriö kiinnittää huomiota siihen, että digilukutaidon roolin korostaminen kulttuuripoliittisessa selonteossa voisi olla tarpeen. Datalukutaidolle ei vielä ole vakiintunut yhtenäistä määritelmää, joten datalukutaidon sisältöä ja käsitteen tulkintaa olisi hyvä pohtia yhteistyössä, kuten muitakin uusia lukutaitoja. Samoja ilmiöitä ja käsitteitä käytetään toisistaan hieman eri viranomaisissa, mikä vähentää terminologian taustalla olevien tavoitteiden edistämistä yhtenäisesti. Määritelmätyötä voitaisiin tehdä esimerkiksi Digitaalisen kompassin yhteydessä, sillä sen yhtenä tavoitteena on määrittää digitaalisen sivistyksen sanastoa

Jauhiainen Juho
Liikenne- ja viestintäministeriö

